

IOAN ROȘCA

Combaterea „antisemitismului” folosește subjugării românilor? (XXXVI)

5. Restituirea vechii prăzi... in integrum

5.7 Măsurile regimurilor

Carol- Sima-Antonescu

Urmărind în acest segment doar circulația proprietăților, nu mă voi ocupa de celelalte măsuri luate împotriva evreilor (restricții ocupaționale etc.), deși ele au avut un rol important în determinarea acțiunilor economice ce au lovit păgubașii. Voi grupa aici doar informații referitoare la preluarea activelor evreiești și modul de administrare a procedurilor, semnalând (prin subliniere) documentația alcătuită și arhivată, care a fost și va rămâne ascunsă publicului pus să plătească orbește oalele sparte.

Spre sfârșitul domniei sale scelerate, Carol, speriat de noul context european, a încercat obediența germană. Comutarea lui nu era încă operată deplin pe vremea guvernului Goga, când apar primele măsuri supărătoare pentru evrei (cum ar fi efectuarea recensământului pentru reperarea celor intrați ilegal în țară). Mutația a fost urgentată de demonstrația de forță făcută de Germania, soldată cu căderea Parisului; când Carol și-a deschis brațele către Sima (îmbrățișare fatală)...

În acest regim de tranziție este emisă legea 2650 din 8.VIII.1940, pe care Carol nu mai apucă să o pună în aplicare sau să o completeze:

L1. LEGE NR. 2650 DIN 8.VIII.1940 (Monit. Oficial Nr. 183 din 9-VIII 1940)

„[...] Art. 2. — Sunt socotiți evrei în înțelesul acestui decret cu putere de lege: [...] Art. 3. Evreii se împart, în ceace privește starea lor juridică, în trei categorii [...]. Categoria I-a este alcătuită din evreii veniți în România după 30 Decembrie 1918 [...]. Art. 11. Evreii, aparținând oricărei categorii, nu pot dobândi proprietăți rurale în România. Ministerul de agricultură este autorizat să procedeze [...] la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a proprietăților rurale de orice fel, în interesul național urmărind de acest decret cu putere de lege. Evreii aparținând oricărei categorii pot vinde proprietățile lor rurale românilor de sânge, cu exercitarea dreptului de preemțiune pentru ministerul de agricultură. Evreii aparținând oricărei categorii, nu pot dobândi, în viitor, întreprinderi industriale rurale [...]. Dacă imobilul rural se dobândește pe cale testamentară, dobânditorul este obligat să lichideze în termen de 6 luni dela deschiderea succesiunii, altminterea el va fi lichidat judecătoresc.”

Implementarea o va face, folosind contextul creat de ascensiunea europeană a hitlerismului, regimul lui Ion Antonescu, sprijinit în primele luni de legionari.

L2. LEGE NR. 3294/1940 PENTRU INTERZICEREA ARENDĂRII FARMACIILOR LA EVREI [...].

L3. Decretul din 3.10.1940- (Monit. Oficial Nr. 286 din 4 Dec. 1940) prin care au trecut în patrimoniul statului vasele și plutitoarele aparținând evreilor sau societăților evreiești. „[...] Art. 4. În termen de 30 zile [...], sunt obligați să depună la Subsecretariatul de Stat al Marinei, toate titlurile de proprietate și deținere, împreună cu o declarație care va cuprinde: a) Numele, pronumele și domiciliul declarantului; b) Descrierea exactă a bunurilor [...].”

L4. LEGE NR. 3347/1940 (Monit. Oficial Nr. 233 din 5 Oct. 1940). Trezirea proprietăților rurale evreiești în patrimoniul Statului:

„Art. 3. Sunt proprietăți rurale în înțelesul prezentului decret-lege: terenurile arabile, fănețele, izlazurile,

terenurile neproductive, bălțile, iazurile, viile, conacurile, parcurile, livezile de pomi fructiferi,

pepinierile, crescătoriile de animale și păsări, stupăriile, grădinile de zarzavat și grădinile de flori în scop de comercializare, fără distincțiune, dacă aceste bunuri sunt situate în perimetrul

municipiilor, comunelor urbane sau suburbane, sau comunelor rurale. Intră de asemenea în prevederile legii de față și locuințele cu toate anexele lor, aflate pe proprietățile mai sus enumerate.

[...] Art. 5. Nu intră în prevederile prezentei legi: a) Bunurile prevăzute de art. 3, oriunde ar fi situate în limitele strict indispensabile așezării și funcționării industriilor evreiești [...]. b) Terenul din jurul locuințelor evreiești, situate în vetrele satelor și târgurilor în întindere de cel mult 2.000 mp ; c) Grădinile imobilelor urbane și terenurile neconstruite din orașe, aparținând evreilor [...].”

Art. 6. În termen de 30 de zile dela data publicării prezentului decret-lege [...] sunt obligați să depună la ministerul economiei naționale, toate actele de proprietate și deținere, împreună cu o declarație cuprinzând: a) Numele, pronumele și domiciliul declarantului; b) Descrierea exactă a bunurilor [...].

Art. 7. [...] Delegații vor dresa, în triplu exemplar, procese-verbale-inventar de toate bunurile vândute, cu arătarea stării lor actuale [...].

Art. 8. Drept indemnitate pentru bunurile ce trec în patrimoniul Statului, în virtutea prezentei legi, se vor elibera obligații purtătoare de o dobândă de 3 la sută [...]. Indemnitatea pentru proprietățile imobiliare se va stabili pe baza venitului brut fiscal [...].”

L5. LEGE NR. 3810/1940 pentru completarea d. lege din 5 octombrie 1940 [...]. (Monit. Oficial Nr. 271 din 17.XI.1940)

„Art. 1. Trec în patrimoniul Statului următoarele bunuri aparținând evreilor, persoane fizice sau societăților evreiești: a) pădurile împreună cu toate construcțiile, instalațiile, uneltele, liniile de căi ferate, mijloacele de transport aflate pe terenul acestor păduri; b) morile de orice fel și ori unde ar fi situate, pivele și teascurile fărânești de ulei și pivele fărânești de postav situate în comunele rurale și suburbane, împreună cu terenul din jurul lor, construcțiile instalațiilor, uneltele, întregul lor inventar viu și mort și toate stocurile de produse și materii prime; c) fabricile agricole de spirt, ori unde ar fi situate, împreună cu terenul din jurul lor, construcțiile, instalațiile, uneltele, întregul lor inventar viu și mort și toate stocurile de produse și materii prime; d) industriile forestiere cu tot terenul, construcțiile, instalațiile, mașinile, uneltele, liniile de căi ferate, mijloacele de transport de orice natură, întreg inventarul viu și mort necesar normalei lor funcționări și aparținând evreilor persoane fizice sau societăți; e) stocurile de cereale, nutrețe și recolte de orice natură [...]; f) întregul inventar viu și mort precum și recolte de orice natură [...].”

Art. 3. [...] Sunt societăți evreiești societățile civile sau comerciale de orice natură, în care majoritatea capitalurilor aparțin evreilor. Acțiunile societăților care stăpânesc bunuri din acelea prevăzute în art. 3 al Decretului Lege din 5 Octombrie 1940 și art. 1 din prezentul Decret Lege, se transformă de drept în acțiuni nominative [...]. Înscrisura titularilor în registrul de acționari se va face numai pe baza unor acte de proprietate sau deținere având dată certă anterioară aceleia de 5 Octombrie 1940. Societățile în nume colectiv, comandita simplă sau cu răspundere limitată vor fi considerate evreiești dacă unul din asociați, comandanți sau comanditari este evreu [...].

Art. 6. [...] Vor face descrierea amănunțită a tuturor construcțiilor, instalațiilor, liniilor de căi ferate, inventariului, stocurilor de marfă și materii prime [...].”

L6. DECRETULUI-LEGE NR. 3758/1940 (Monit. Oficial Nr. 264 din 10 Noiembrie. 1940). Anularea autorizațiilor pentru debite C. A. M. deținute de evrei [...].

L7. DECRET-LEGE NR. 3850/1940 [...]. (Monit. Oficial Nr. 274 din 20 Noiembrie 1940). „[...] Art. III. Acțiunile societăților care exploatează săli de cinematograf sau care fac comerțul de case de filme, se transformă în acțiuni nominative, ele rămânând blocate în mâinile actualilor deținători până la nominalizare [...]. Cei care nu se vor conforma prevederilor de mai sus, vor fi considerați că au abandonat acțiunile lor, care intră astfel de drept în patrimoniul Statului [...]. Art. VI. Decretul-lege de față se aplică și biourilor comerciale de voiaj și turism, ce intră în prevederile legii O. N. T.”

L8. Decretul privind reducerea cu 25% a taxelor de tranzacționare, în cazul proprietăților evreiești vândute exclusiv etnicilor români (Monitorul Oficial nr. 10 din 13 ianuarie 1941) [...].

L9. 121 18/01/1941 [...]. Instituirea controlului Ministerului Economiei Naționale asupra întreprinderilor comerciale și industriale.

După ce Antonescu se debarasează de tovarășii de drum (în urma „rebeliunii legionare”) evreii prezintă memorii (cum ar fi cel alcătuit la 9/11 ianuarie și deus la 12 februarie de Filderman/Carp) în care arată abuzurile/agresiunile suferite din partea unor legionari răzbuunători sau ahitaiși după căpătuiala, care s-au repezit să le înșface proprietățile, atacându-i de la firul ierbii (din stradă), prin abuz de putere. Nu am găsit statistici sintetizatoare a acestor infracțiuni, listele întocmite de comunitatea evreiască punând conține exagerări (nu dispunem de pledoaria celorlalte părți, iar administrația Antonescu, interesată să acuze maxim pe legionari, nu este o sursă credibilă).

Lucrarea partizană a lui Matatias Carp, „The black book the sufferings of the jews from Romania 1940-1944”, publicată în 1946, cu o prefață de Alexandru Șafran, e o implicită recunoaștere a adevăratei uriașe acaparare de evrei de la populația peste care s-au așezat după 1800. Adunând valorile de care ei declară că ar fi fost jefuiți în câteva luni de legionari (care nu pot reprezenta decât o cotă mică din ce aveau), se ajunge la concluzia unei adevărate ocupații economice, care poate explica reacția regimului Antonescu, dedicat apărării națiunii române. Sint contabilizate aici loviturile (reale sau pretinse) date de legionari, atât timp cit s-au aflat la putere [...].

În listarea alfabetică (expusă la www.piatauniversitatii/perspective) am lăsat extrasele din cartea lui Carp în engleză, pentru a ușura corelația cu listele de încetățenire sau restituire post-decembristă. Unde nu este trecută localitatea, e vorba de București [...].

I. Carp: Adolf Abramovici – signed for the sum of 75,000 lei. Paid 15,000 lei to Mircea Pop 77. ANA ABRAMOVICI, Cal. Dudești No. 75, Plundered and robbed: home, damages. Lei 24.000.

514. ARON ABRAMOVICI, St. G-ral Nicolaeu Nr.314. Plundered home, damages. Lei 10.000 [...].

615. ELIZA ABRAMOVICI, St. Zefirului No. 3. Plundered and robbed home, damages Lei 100.000 [...].

XXX. 814. LEON ZILBERSTEIN, Cal. Moșilor No. 340, cloth shop, annual taxes lei 44.000. Veteran 1913 and 1916-18. Plundered and robbed: the shop damages Lei 300.000 home 300.000 Lei 600.000 [...].

După scoaterea din joc a legionarilor, evreimea a avut neplăcuta surpriză să constate că nici Antonescu nu umblă cu mânuși cu ei, continuând războiul economic (pe care îl considera complementar celui exterior) printr-o serie de legi din care am extras citate ce mă sutesc de comentarii:

L10. Decizia 165.314. 6 martie 1941 Români-zarea Soc. Astra

L11. 254/ 842/ 853 /27/03/194. Exproprierea proprietăților urbane evreiești și trecerea acestora în administrarea statului (prin Centrul Național de Români-zare) [...].

„Art. 2. [...] Nu sunt supuse prevederilor legii de față terenurile clădite care sunt efectiv afectate exploatării unei întreprinderi industriale sau comerciale, dacă sunt proprietatea întreprinderii [...].

Art. 5. Dispozițiunile decretului-lege de față nu se vor aplica:

a) evreilor care au dobândit naturalizarea prin legi individuale până la 15 August 1916; b) evreilor care aparținând armatei române au fost răniți în războaiele României, sau au fost decorați [...];

c) descendenților acelor evrei care, aparținând armatei române, au căzut în războaiele României;

d) evreilor sau evreicelor botezați creștini de cel puțin 20 ani, dacă sînt căsătoriți cu românce sau români;

e) evreicelor sau evreilor, botezați creștini, dacă sînt căsătoriți cu un român sau cu o româncă de cel puțin 10 ani și dacă din Căsătorie s'au născut copii care au fost botezați creștini;

f) evreilor Care sînt botezați creștini de cel puțin 30 de ani;

g) descendenților celor arătați în alineatele precedente.

Art. 6. Evreii care au dat dovezi de devotație excepțională față de țară [...] vor putea fi scuțiți de aplicarea dispozițiilor prezentului decret-lege, numai prin decret-lege [...].

Art. 7. [...] Toți evreii titulari [...] sunt obligați să depună [...] o declarațiune, care să cuprindă: a) numele, prenumele și domiciliul declarantului; b) individualizarea bunurilor intrând în prevederile prezentului decret-lege, cu arătarea întinderii, limitelor, vecinătăților și așezarea lor [...].

Art. 9. Luarea în posesiune [...] se va face prin delegați speciali ai susmenționatului Central, care vor întocmi un inventar în dublu exemplar cu arătarea stării acestor bunuri [...].

Art. 13. Indemnitatea cuvenită pentru bunurile urbane ce trec în patrimoniul Statului, se va stabili pe baza venitului brut cu care se găseau impuse aceste imobile [...].”

L12. 533 din 28/03/1941 Preambulul a proprietăților urbane (mai ales imobiliare) a evreilor.

L13. Decret lege 1216-1220 din 02/05/194. Înființarea Centrului Național de Români-zare; și expropriere: brutării, anexele morilor, fabrici de spirt, vin, rafinării de alcool, fabrici de medicamente, lemn, precum și toate terenurile înconjurătoare, mijloacele de transport și tot inventarul viu sau mort proprietate a evreilor;

„[...] Art. 2. Patrimoniul C. N. R.-ului este format din toate bunurile care au intrat în patrimoniul Statului [...].

[...] Art. 12. Comisia centrală de judecată va judeca cu competență exclusivă toate litigiile ce se vor naște din aplicarea următoarelor decret-lege: [...] b) [...] fixeaza indemnitatea ce se cuvine evreilor [...].

Art. 18 [...] Revizuirea sau contestația vor fi judecate de aceeași instanță.

Art. 19. După ce comisiunea a fixat indemnitatea cuvenita fostului proprietar evreu, președintele va dispune publicarea în Monitorul Oficial [Măcar astea ar trebui să apară integral... dacă ar fi digitalizate. Dar nu sînt... Ghinion!] și într'un ziar din Capitală [...] cu urmatorul cuprins:

1. Numele, pronumele și domiciliul evreului al cărui bun e trecut în patrimoniul Statului.

2. Arătarea bunului trecut în patrimoniul Statului, cu datele necesare pentru individualizarea bunului [...].

Art. 53. Drept indemnizație [...] se va plăti foștilor proprietari evrei renta, purtând o dobândă de 3 la sută.

Art. 54. Indemnizația ce se va plăti foștilor proprietari evrei va fi de 8 ori venitul brut, așa cum era stabilit prin impunerea fiscală la data când au intrat în patrimoniul Statului [...].

Art. 59. Plata cupoanelor tuturor rentelor se va face în două rate semestriale, la 5 Aprilie și 5 Octombrie a fiecărui an [...].

Art. 63. Luarea în posesiune a bunurilor rurale se face de către delegații Subsecretariatului de Stat al Români-zării, Colonizării și Inventarului prin procesele-verbale, încheiate în triplu exemplar [...].”

L14. 1.220 din 2 mai 2041 Interpretarea și completarea decretelor-legi Nr. 3.347 și Nr. 3.810 din 1940.

„[...] Art. 3. Trec deasemeni în patrimoniul Statului, dela data prezentului decret-lege, următoarele bunuri aparținând evreilor: a)

Fabricile industriale de spirt, de spirt din vin, rafinăriile de alcool de orice fel, distilerile de categoria I și a II-a [...]; b) Cazanele de orice categorie pentru fabricarea rachiului și țuicii; c) Fabricile de produse și substanțe medicamentoase; d) Drepturile de orice fel asupra subsolului, dacă aparțin proprietarului evreu al suprafeței;

e) Materialele lemnoase de orice fel [...] trec în patrimoniul Statului împreună cu terenul din jurul lor, construcțiile, instalațiile, liniile de căi ferate, mijloacele de transport de orice natură, uneltele, întregul lor inventar viu și mort, precum și stocurile de produse și materii prime [...].”

L25. 196/ 769 13/03/1942. Legea pentru combaterea camuflării bunurilor, drepturilor și intereselor evreiești și combaterea „operei de români-zare”.

„[...] Art 3 În termen de 30 de zile libere dela publicarea legii [...] vor face declarație pe proprie răspundere, arătând: a) Bunul sau dreptul [...]; b) Actul sau faptul juridic prin care s' a făcut transmiterea [...]; c) Persoana care a dobândit bunul sau dreptul [...]; d) Prețul, în bani sau de orice altă natură [...]; e) Declarațiunea expresă dacă operațiunea este reală sau nu [...].

Art. 5. În termen de 30 zile libere de la publicarea legii de față toate întreprinderile industriale și întreprinderile cu caracter comercial de orice natură, constituite astăzi sub formă de societăți anonime sau în comandită pe acțiuni,

L15. 1219 2 mai. Organizarea Subsecretariatului de Stat al Români-zării, Colonizării și Inventarului.

[...] Art. 9. [...] c) Alcătuiește registrul avuțiilor publice, ține la curent cu toate mutațiile și schimbările intervenite [...].”

L16. DECRET-LEGE privind la administrarea provizorie a C. N. R.-ului [...].

L17. 2370 din 22/08/1941. Finanțarea români-zării întreprinderilor comerciale și industriale evreiești prin „împrumut de români-zare” către români.

L18. 2507 din 03/09/1941 [...]. „Art. 1. Sunt și rămân în vigoare în Basarabia și Nordul Bucovinei eliberate legile ce se aplicau la 28 Iunie 1940. Dispozițiunile legilor și regulamentelor intervenit dupa 28 Iunie 1940, care sunt în vigoare în România, se vor aplica dela data publicării prezentei legi, pe întreg teritoriul Basarabiei și Bucovinei de Nord [...]”

L19. Legea 832 19 sept. 1941 privind la asanarea Societății de Credit Funciar Urban din Iași [...].

L20. 2815-2816 din 10/10/1941. Exproprierea titlurilor de rentă / ipoteci, spitale și sanatorii proprietate evreilor; evacuarea proprietăților evreiești. Preemțiunea a proprietăților urbane (mai ales imobiliare) a evreilor.

„Art. 1 Centrul Național de Români-zare va putea decide oricînd trecerea în patrimoniul său a creanțelor garantate cu ipotecă convențională, dacă aparțin evreilor [...]”

Art. 11. Creditorii sunt obligați să declare Centrului Național de Români-zare, în termen de 30 zile dela publicarea prezentei legi, creanțele lor [...].

Art. 17. Trecerea spitalelor și caselor de sănătate în patrimoniul Centrului Național de Români-zare [...]; sînt supuse dispozițiilor previtoare la imobilele urbane [...]. Justificarea actelor de gestiune se va face prin înscrisuri doveditoare [...].”

L21. Decretul 903 din 9 oct. 1941, în care se prevede:

„[...] Art. 3. Delegații Centrului Național de Români-zare, împuterniciți în scris pentru fiecare imobil, vor proceda la luarea în primire, încheind proces-verbal în triplu exemplar [...]. Procesul-verbal de luare în primire se va publica în extras în Monitorul Oficial [...]. [De ce nu sint accesibile online aceste numere?]

Art. 22. Odată cu trimiterea deciziunilor de stabilire a indemnității instanțelor susprenzute, Comisiunea centrală de județ va dispune publicarea, în extract, a acestor deciziuni în Monitorul Oficial [...].

Art. 25. În temeiul tabloului de împărțire, Gentul Național de Români-zare va efectua plata indemnității potrivit distincțiunilor legii, în rentă perpetuă sau amortizabilă în 3 ani, în numerar plătit de îndată sau în termen de 5 ani, cu o dobândă de 3%, sau prin dare în plată. [...]”

L22. Decretul-lege 3275 din 28.11.1941.

„[...] Art.1 [...] Toate concesiile de farmacii urbane sau rurale, cu hrisov domnesc, cu drept real sau personal care se găsesc azi deținute de evrei, se sting la intrarea în vigoare a prezentei legi [...].

Art. 4. [...] Pentru lichidarea drogherilor, depozitelor de medicamente, laboratoarelor de produse medicamentoase se acordă un termen de 3 luni [...]”

L23. 315 (Legea 82?) din 30/01/1942. „Proprietăți abandonate”.

„ Art. 1. Bunurile de orice natură care nu sint administrate din orice cauze de către proprietarii lor, direct sau prin mandatar, vor putea fi administrate [...] după normele stabilite prin Legea Nr. 390 din 1941, dacă conservarea și administrarea lor interesează economia națională [...].

L24. 313 din 31/01/1942.

„Art. 1. Comisiunea centrală de judecată înființată pe lângă Centrul Național de Români-zare [...] se desființează.

Art. 2. Toate litigiile [...] trec în competența Curților de Apel, care vor judeca după procedura arătată mai jos [...]”

L25. 196/ 769 13/03/1942. Legea pentru combaterea camuflării bunurilor, drepturilor și intereselor evreiești și combaterea „operei de români-zare”.

„[...] Art 3 În termen de 30 de zile libere dela publicarea legii [...] vor face declarație pe proprie răspundere, arătând: a) Bunul sau dreptul [...]; b) Actul sau faptul juridic prin care s' a făcut transmiterea [...]; c) Persoana care a dobândit bunul sau dreptul [...]; d) Prețul, în bani sau de orice altă natură [...]; e) Declarațiunea expresă dacă operațiunea este reală sau nu [...].

Art. 5. În termen de 30 zile libere de la publicarea legii de față toate întreprinderile industriale și întreprinderile cu caracter comercial de orice natură, constituite astăzi sub formă de societăți anonime sau în comandită pe acțiuni,

